

РЕШЕНИЕ

№ 7540

гр. София, 14.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 08.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6510** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 32 ал.8 от Закона за развитие на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/.

Образувано е по жалба на Г. Л. Х. срещу Решение на Академичния съвет на Тракийския университет- С. З. от 25.09.2019г обективизирано в Протокол № 34 с което на осн. чл.3 ЗРАСРБ се прекратява открития с решение /Протокол № 27 от 19.12.2018г/ конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по психиатрия с искане за прогласяване нищожността му.

Навежда доводи за нищожност поради противоречие с материално правните норми, съществени нарушения на административно производствените правила и надхвърляне рамките на оперативната самостоятелност. Моли да се прогласи оспореното решение за нищожно.Претендира разности.

Ответникът - Академичния съвет на Тракийския университет- С. З. не взема становище по жалбата.

СПП не взема становище.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК приетите по делото относими писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С Решение от заседание на Комисията за допускане на кандидатите до участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по Психиатрия,

професионално направление 7.1 Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, проведено на 23.04.2019г, жалбоподателят е допуснат до участие в конкурса.

С доклад № 1975 / 20.09.2019г на ръководител катедра „Неврология, психиатрия и М.“ се предлага на Академичния съвет на Тракийския университет да „анулира“ конкурса за доцент по психиатрия, предвид че специалността „психиатрия“ не е акредитирана в Медицинския факултет на Тракийския университет.

Въз основа на постъпилния доклад, е взето оспореното Решение на Академичния съвет на Тракийския университет- С. 3. от 25.09.2019г обективизирано в Протокол № 34 с което на осн. чл.3 ЗРАСРБ се прекратява открития с решение /Протокол № 27 от 19.12.2018г/ конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по психиатрия, професионално направление 7.1 Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Жалбата е процесуално допустима, тъй като с решението са отречени заявени от кандидата в конкурса права, поради което жалбоподателят е пряко засегнат от неблагоприятен административен акт /чл.147 ал.1 АПК/. Съгласно чл. 32, ал. 8 от ЗРАСРБ "всички актове на органите на висшето училище, на научната организация за придобиването на научна степен или за заемането на академичните длъжности по реда на този закон, както и заповедите на министъра на образованието и науката, издавани във връзка с осъществяването на правомощията му по глава четвърта, могат да се обжалват пред съда при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс", а съгласно чл. 38 ЗВО "актовете на органите за управление на висшето училище могат да се обжалват пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс". Академичният съвет е орган за управление на висшето училище /чл.24 от ЗВО/

В случая е пропуснат преклузивния двумесечен срок по см. на чл. 140, ал. 1 от АПК, /доколкото в оспорвания административен акт не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба/. Търсената от жалбоподателя нищожност на административния акт обаче, не се ограничава във времето.

Според правната доктрина незаконосъобразността има две проявни форми - нищожност и унищожаемост. Нищожността се отнася до валидността на административното волеизявление. При нищожните актове допуснатата незаконосъобразност е свързана с липса на правообразуващ елемент. Поради изначалното наличие на такъв сериозен недостатък, водещ до недействителност на волята на органа, се приема, че нищожният акт никога не е съществувал в правната действителност. В административното право, за разлика от гражданското право, липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответният акт е нищожен и в кой случаи е унищожаем. Подходът при разграничаването им е конкретен за всеки отделен случай в зависимост от допуснатото нарушение. Съгласно безпротиворечивата константна съдебна практика, липсата на компетентност на органа при издаване на акта и неспазването на предписаната от закона форма, винаги сочат на нищожност на акта, докато нарушението на административно-производствените правила и материалния закон, както и неспазването на целта на закона, следва да се преценяват във всеки конкретен случай, относно това по какъв начин се отразяват на волеизявлението на административния орган. Прието е, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки, непоправими недостатъци, се дисквалифицират като

административни актове и въобще като юридически актове и се третират от правото като несъществуващи, поради което не поражда правни последици. Основанията за прогласяване на нищожност на административните актове са: липса на компетентност; липса на форма; пълна липса на правно основание; невъзможен предмет; несъществуващ адресат и др.

Нищожността е форма на незаконосъобразност на административния акт. В зависимост от степента на допуснатия от административния орган порок, актът се преценява или като нищожен, или като незаконосъобразен и в първия случай се обявява неговата нищожност, а в другия административният акт се отменя като незаконосъобразен, на някое от основанията, посочени в чл. 146 АПК. Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени-т.е. порокът трябва да е толкова тежък, че да прави невъзможно и недопустимо оставането на административния акт в правната действителност. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен и за да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстранява от правния мир чрез прогласяване неговата нищожност. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила критерии, кога един порок води до нищожност и кога същия води до унищожаемост:

- 1) Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта;
- 2) Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам на липса на волеизявление. Формата е начин за външно изразяване на волеизявлението и за да бъде налице необходимо е да е предписана от закона. Волеизявлението може да бъде изразено писмено, устно или чрез конклюдентни действия. Формата е самостоятелно основание за валидно действие на административния акт и неспазването ѝ води до недействителност на акта, чиято проявна форма(нищожност или унищожаемост) се определя от степента на порока;
- 3) Съществените нарушения на административно производствените правила са основания за нищожност също само, ако са толкова сериозни, че нарушението е довело до липса на волеизявление(например-поради липса на кворум) Според правната теория нарушението на административно производствените правила е съществено, когато е повлияло или е могло да повлия върху съдържанието на акта; когато, ако не беше допуснато, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред административния орган въпрос.
- 4) Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора-т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материално правна норма и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Т.е. нищожност на административния акт при наличие на материална незаконосъобразност е налице, когато напълно липсват

материалноправните предпоставки, визирани в хипотезата на приложимата материално правна норма; когато актът е лишен изцяло от законово основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган. Тоест, административния акт е нищожен поради противоречие с материалния закон тогава, когато разпоредените правни последици са противоположни или съществено различаващи се от предвидените в правната норма така, че се явяват нетърпими от гледна точка на правния ред. Само при описаните случаи порокът материална незаконосъобразност води до нищожност на административния акт, а във всички останали до неговата унищожаемост;

5) Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Преди всичко, оспореното решение е взето от компетентен орган Академичният съвет на Тракийския университет. Според чл. 50 от ЗВО решенията за обявяване на конкурси за заемане на длъжностите по чл. 48, в т.ч. и процесната „доцент“ се вземат от академичния съвет по предложения на основните звена и/или филиалите на висшето училище. Съгласно чл.3 ал.1 от ЗРАСРБ процедурите за прием на редовни и задочни докторанти, както и за заемане на академични длъжности в акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) професионални направления и специалности се откриват с решение на висшето училище или научната организация за провеждане на конкурс. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация. Информацията за конкурса се изпраща и до Националния център за информация и документация за публикуване не по-късно от 7 дни след решението за обявяване на конкурса от съответния академичен или научен съвет. Следователно и по арг. от противното, и с оглед тълкуването на закона по смисъла на чл. 46, ал. 2 във връзка с ал. 1 от ЗНА решенията за прекратяване на открития конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ също се взема от академичния съвет. В чл. 36а, ал. 1 от ЗВО заседанията на колективните органи за управление на висшето училище, на неговите основни звена и/или филиали са редовни, ако присъстват две трети от списъчния състав на членовете им. Решенията на колективните органи за управление се вземат с обикновено мнозинство, освен ако в закона е уредено друго /чл. 36а, ал. 3 от ЗВО/. Оспореното решение е взето при наличие на изискуемия кворум 2/3 от списъчния състав - 33 присъстващи членове от общ списъчен състав 45 броя. Решението е взето с 32 гласа „за“ и 1 глас „въздържал се“, тоест спазено е изискването на чл.36а ал.3 от ЗВО. Горното не се оспорва от жалбоподателя, броя на присъстващите е удостоверен в процесното решение, поради които и липсата на приложен присъствен лист не би внесъл промени в направените изводи на съда за наличие на компетентност на издателя на акта.

Оспореното решение е постановено в писмена форма и съдържа всички законово изискуеми реквизити. Посочени са релевантните факти и обстоятелства за обосноваване на възприетото от ответника наличие на материалноправната предпоставка за прекратяване на конкурса по чл. 3 от ЗРАСРБ. Решението е мотивирано, като в него са изложени правни и фактически основания за издаването му. Същото освен правното основание, на което е взето, съдържа и фактическо такова, а освен това е налице изрична препратка /което е допустимо с оглед ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС /към доклад от 20.09.2009г на ръководител на катедра „Неврология,

психиатрия и М.“ чието съдържание е възпроизведено в основни линии в мотивната част на оспореното решение. /. С оглед на това не са налице нарушения на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

На следващо място не се констатират нарушения на административно производствените правила, решението е взето по предложение на ръководител катедра „Неврология, психиатрия и М.“, на основание проведени два катедрени съвета, на които е взето решение да се предложи прекратяване на конкурса /арг. от чл. 50 ал.1 от ЗВО „по предложения на основните звена и/или филиалите на висшето училище“ - чл. 26д ал.1 ЗВО- катедрата е звено на факултет, а според чл.26 ЗВО факултетът е основно звено на висшето училище./

В конкретният случай искането за обявяване на нищожност е обосновано от изложеното в приложеното писмо /л. 8 от делото/ от зам министъра на образованието и науката в което е застъпена тезата, че щом Тракийският университет има акредитация за специалността от регулираните професии „медицина“, то научната специалност „психиатрия“ не подлежи на акредитация. За да постанови оспореното решение, ответникът е приел противното, а именно че университетът не е акредитиран по специалността „психиатрия“, поради което и с откриването на конкурса за заемана длъжност „доцент“ по психиатрия е допуснато нарушение на чл.3 от ЗРАСРБ, тоест за да се проведе конкурс е необходимо акредитация по специалността „психиатрия“. Според чл.3 ал.1 изр първо от ЗРАСРБ процедурите за прием на редовни и задочни докторанти, както и за заемане на академични длъжности в акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) професионални направления и специалности се откриват с решение на висшето училище или научната организация за провеждане на конкурс.

В случаят конкурсът е открит /л.20 от делото/ по професионално направление 7.1 Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт /съгласно Класификатор на областите на висше образование и професионални направления, утвърден с ПМС № 125 от 24.06.2002г/. Няма спор, че висшето училище има акредитация по професионално направление 7.1 Медицина. Спорът е дали в дадената на Тракийския университет акредитация по професионално направление 7.1 „Медицина“ се включва специалност „психиатрия“, или е необходима отделна акредитация за специалност „психиатрия“, за да се проведе обявения конкурс. Безспорно и законодателно предвидено е, че процедурата за заемането на академични длъжности касае акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация професионални направления и специалности. Използваната от законодателя формулировка в чл.3 ал.1 от ЗРАСРБ води до извод за необходимост от акредитация както на професионалното направление, така и на специалността. Преценката обаче, дали в процесния случай е необходима самостоятелна акредитация за специалността „психиатрия“ или е достатъчно, че университетът е акредитиран по професионално направление 7.1 „медицина“, за да се проведе процесния конкурс за доцент по психиатрия има значение за материалната законосъобразност на процесното решение, тоест несъответствието на правното основание с фактическото би довело до незаконосъобразност на решението, но не и до нищожност, не рефлектира върху валидността му. С други думи, ако е налице порок като процесния, би довело до унищожаемост на решението, но не и до нищожността му, както се твърди в случая, а с оглед разпоредбата на чл. 140 от АПК, срокът за проверка на законосъобразността на процесното решение е изтекъл, поради което не следва да бъде обсъждан в рамките

на настоящото производство. В конкретната хипотеза не става въпрос за пълна липса на условията, визирани в приложимата правна разпоредба на чл.3, ал.1 от ЗРАСРБ, компетентният орган е издал решение, разпореденото с която съвпада като краен резултат с нормативно предвиденото. Доводите за нарушение на материалния закон не могат да водят до нищожност на атакуваното решение, а евентуално незаконосъобразност. Материално-правните предпоставки за издаване на решението са предвидени в закон, констатирани са надлежно и водят до разпоредените с акта последици. Не е без значение и необходимостта за съблюдаване на базовия принцип за правната сигурност при преценка на действителността на акта.

Не е налице и превратно упражняване на власт, защото академичният съвет разполага с правомощието да издаде процесното решение за прекратяване на конкурса.

Както се посочи, същественото нарушение на административно - производствените правила е основание за нищожност само когато това нарушение е довело до липсата на воля или до невалидното ѝ формиране, каквито обстоятелства не се констатирали понастоящем. В конкретната хипотеза не става въпрос за пълна липса на условията, визирани в приложимата правна разпоредба на чл.3, ал.1 от ЗРАСРБ, компетентният орган е издал решение, разпореденото с която съвпада като краен резултат с нормативно предвиденото.

Според настоящия съдебен състав не са налице основания за обявяване на нищожността на процесното решение, тъй като липсват тежки пороци, отнасящи се до формата, съдържанието или реда за издаването ѝ. Академичният съвет разполага с материална компетентност да издаде процесния акт. Не е налице порок във формата, който да е толкова съществен, че да се приравни на пълна липса на такава, а от оттам и на липса на волеизявление, респективно - на акт. Не е налице и тежко нарушение на материалния закон, което правната теория свързва с пълна липса на условията и предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата правна норма или актът да е лишен от законово основание, или същият да не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон или когато правните последици от акта са нетърпими от правовия ред.

С оглед горното, жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Относно разноските:.

С оглед изхода на спора, на жалбоподателя не следва да се присъждат разноски.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Г. Л. Х. срещу Решение на Академичния съвет на Тракийския университет- С. З. от 25.09.2019г обективизирано в Протокол № 34 с което на осн. чл.3 ЗРАСРБ се прекратява открития с решение /Протокол № 27 от 19.12.2018г/ конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по

психиатрия *с искане за прогласяване нищожността му.*

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: